

BULLETTINEN

*Information från Litteraturvetenskapliga institutionen
vid Uppsala universitet*

De högre seminarierna

September 2015

Litteraturvetenskap

Allmänna seminariet

Torsdagen den 24 september kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

”Sigge Stark – Sveriges mest produktiva, utskälda och lästa författare”. Professor Yvonne Leffler, Inst. för litteratur, idéhistoria och religion, presenterar sin nyutkomna bok. Se särskild presentation.

Ordf.: Williams

Kollokvier

Tisdagen den 8 september kl. 13.15–15.00

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

”Litteraturpolitik på entreprenad: Bokmomssänkningen 2002 och spelet mellan böcker och litteratur.” Presentation av pågående forskning av Kristina Lundblad, lektor vid avdelningen för bokhistoria, institutionen för kulturvetenskaper, Lunds universitet. Material tillgängligt fr.o.m. den 1 september. Se särskild presentation.

Ordf.: Svedjedal

Retorik

Allmänna seminariet

Tuesday, September 8, 13.00–15.00

Location: 6-0031

Seminar in Philosophical Rhetorical Anthropology. Lecture by Mats Rosengren (Dept. of Literature, Uppsala)

Chair: Rosengren

Torsdagen den 17 september kl. 15.15–17.00

Lokal: 6-0031

Bo Andersson om Närvarons retorik: Text och tänkande hos Jacob Böhme (1575–1624)

Ordf.: Rosengren

Tisdagen den 29 september kl. 15.30–17.00 (**OBS! Tiden!**)

Lokal: 6-K1005 (Mallas salong)

Birgitta Ekblom presenterar "Hela världen sörjer Karl XI", en del av Ekbloms tredje analyskapitel.

Ordf.: Rosengren. Text finns tillgänglig i doktorandkorridoren. Det går också bra att mejla

birgitta.ekblom@littvet.uu.se för text.

Gästföreläsning

Torsdagen den 3 september kl. 15:15-17:00

Lokal: 6-0031

Robert Hariman, School of Communication, Northwestern University, USA, håller en gästföreläsning med titeln "On Photographic realism and imagination".

Ordf.: Mats Rosengren

Robert Hariman gästar även

Örebro universitet - 1 september: "On Photography and Violence". Kontakta Brigitte Mral (brigitte.mral@oru.se) för lokal och exakt tid.

Södertörn Högskola - 2 september, 14.00-16.00, rum MA636: "On Photography and Modernity".

TVÄRVETENSKAPLIGT 1700-TALSSEMINARIUM I UPPSALA 1995–2015

Seminarier finansieras under 2015 av Litteraturvetenskapliga institutionen samt noden '1700-tal – Sverige i världen, världen i Sverige'.

1700-talsseminariet firar 20-årsjubileum i höst, 1995–2015! Fem sammankomster äger rum under terminen, med början den 16 september:

Onsdagen den 16 september kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 6 rum 003

Akademiforskare Fredrik THOMASSON, Uppsala:

"Svenska slavlagar och kolonial rättvisa: Hur slavar och fria svarta dömdes på Saint Barthélemy kring år 1800"
Postseminarium.

Onsdagen den 30 september kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 2 rum 1024

Fil. dr Sonya PETERSSON, Stockholm:

"Konst i omlopp: Om konståg och massmedier under 1700-talet".

Seminarier anordnas i samarbete med Konstvetenskapliga institutionen.

Postseminarium.

Onsdagen den 11 november kl. 18.15–20.00 (obs tiden!): Jubileumsseminarium 1995–2015.

Lokal: SCAS, Linneanum, Thunbergsvägen 2, Thunbergssalen

Professor Hans HELANDER, Uppsala:

"New Words for a New Era: The Medical Works of Emanuel Swedenborg as a Mirror of the Scientific Revolution".

Seminarier anordnas i samarbete med Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS).

Postseminarium. Obs anmälan till postseminariet senast 6 november till rsvp@swedishcollegium.se.

Onsdagen den 25 november kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 2 rum K1022

Akademiforskare Staffan BENGTTSSON, Uppsala:

"Thorild och Herder".

Postseminarium.

Onsdagen den 9 december kl. 16.15–18.00

Lokal: Engelska Parken Humanistiskt Centrum, hus 6 rum 0022

Fil. dr Elena DAHLBERG, Uppsala, docent Erik ELIASSON, Helsingfors, fil. dr Jennie NELL, Stockholm & fil. dr Alfred SJÖDIN, Lund:

”Jean-Jacques Rousseau i Sverige ca 1760–1830”.

Postseminarium.

Alla hjärtligt välkomna! Marie-Christine Skuncke Marie-Christine.Skuncke@littvet.uu.se

Särskilda presentationer

Yvonne Leffler: Sigge Stark, pseudonym för Signe Björnberg (1896–1964), är en av Sveriges mest folkkära berättare genom tiderna, utgiven i stora upplagor men utskälld av kritikerna. I sin bok *Sigge Stark. Sveriges mest produktiva, utskälda och lästa författare* svarar Yvonne Leffler på frågan varför Sigge Stark var både älskad och föraktad som författare. Hon belyser fenomenet Sigge Stark ur flera perspektiv, bland annat utifrån framgångsreceptet, berättartekniken och läsarbehovet.

Kristina Lundblad lägger fram en uppsats om turerna kring sänkningen av bokmomsen åren kring millennieskiftet. Skälen till sänkningen från 25 till 6 procents moms var kulturpolitiska. ”Målet med statens insatser på området är att stimulera en varierad utgivning av kvalitetslitteratur samt att öka tillgången till och intresset för litteratur i alla grupper”, förklarade regeringen i budgetpropositionen för 2002. Men vilken relation finns det egentligen mellan momssatser, läsning och ”kvalitetslitteratur”? Är det litteratur man handlar med och beskattar eller är det böcker, och vilka var effekterna av momssänkningen? Lundblad undersöker bokhistoriska aspekter av momssänkningens politiska och ekonomiska dimensioner, och vice versa: Vilken syn på böcker, litteratur och relationen dem emellan är i omlopp, och hur påverkas boken, litteraturen och läsandet av kulturpolitikens agerande? Texten som läggs fram som underlag är publicerad i TFL 2014:3/4. Uppsatsen ingår i det VR-finansierade projektet ”Bokens många sidor. Relationen mellan böcker och litteratur på spänningsfältet mellan estetik och ekonomi, 1750-2002”.

Robert Hariman's lecture takes up the central predicament in understanding photography, which is that the recorded image is both realistic and artistic. He argues that twentieth-century critique advanced an unduly reductive and pessimistic conception of both realism and the imagination, and that one result has been the retreat to an implicit doctrine of literalism that inhibits civic spectatorship. What is needed instead is a reinvigorated realism that requires a stronger conception of the photographic imagination, which is a way of seeing beyond ordinary observation or conventional belief. Hariman provides several examples of how photojournalism achieves that standard frequently. Such images guide spectators to extend the scope of what they see, and do so through use of both distance and empathy along with many other artistic techniques, including even the idealization associated with commercial photography. Through the complex intertwining of what was and what might be, the public image becomes capable of invoking photography's democratic vision.

Sonya Petersson: Konstvetaren Sonya Petersson presenterar resultat från sin doktorsavhandling *Konst i omlopp: Mening, medier och marknad i Stockholm under 1700-talets senare hälft* (Stockholms universitet, 2014). Föredraget handlar å ena sidan om 1700-talets expanderande kulturmarknad och massmediepraktiker, å andra sidan om tidens konstbegrepp. Enligt en väl etablerad forskartradition är 1700-talet århundradet då de s.k. sköna konsterna definierades och ett definitivt brott mot den äldre traditionens vidare konstbegrepp uppstod. Sonya Petersson presenterar alternativ till denna historieskrivning genom att analysera konstbegreppet i förhållande till frågor om hur begreppet spreds, togs i bruk och tillfördes nya betydelselager på en massmedial och borgerligt orienterad kulturmarknad. Utifrån exempel från Stockholms tidningar, småskrifter och bildtryck, kan ett flexibelt begreppsbruk följas, vilket inte bara ifrågasätter tanken om definitiva paradigmen och paradigmskiften utan också synliggör överlappningar mellan områden som konst, lyxdebatt och perceptionsteori. Till seminariet behövs ingen föregående läsning, men alla intresserade kan rekvirera ett exemplar av avhandlingen genom att kontakta sonya.petersson@arthistory.su.se.

Fredrik Thomasson: I och med övertagandet av den västindiska ön Saint Barthélemy blev Sverige 1785 en slavnation. Öns befolkning var uppdelad i tre klasser: vita, fria svarta och slavar. Redan 1787 infördes en version av de franska slavlagarna *Code noir*, den ”svarta lagen”. Lagar och straffskalor var väsensskilda för dessa av hudfärg definierade grupper. Utifrån rättegångsprotokoll berättar Uppsalahistorikern Fredrik Thomasson hur slavar och fria svarta, ungefär hälften av öns befolkning, dömdes och straffades av öns svenska domstol. Föga har varit känt om

den svarta befolkningens levnadsvillkor i den svenska kolonin, men i domstolsprotokollen – bevarade i de franska kolonialarkiven i Aix-en-Provence – framträder slavar och fria svarta med namn och individuella historier. Rättegångshandlingarna är en rik källa till kunskap om öns befolkning och socialhistoria. Svensk kolonialhistoria är bristfälligt undersökt, men även om förhållandena för den svenska slavbefolkningen är glömda i Sverige, så är de inte det i Karibien. Den karibiska samarbetsorganisation CARICOM:s inkludering 2014 av Sverige i dess krav på ersättning för slaveri och kolonialism är ett exempel på detta.

Meddelanden

Under läsåret 2015/16 ges följande kurser inom forskarutbildningen:

LITTERATURVETENSKAP

Ht 2015

Professional Training in the Arts and Humanities. Fakultetsgemensam kurs för nyantagna doktorander. Kontaktperson: Torbjörn Gustafsson Chorell, Inst. för idé- och lärdomshistoria (torbjorn.gustafsson@idehist.uu.se).

Realism, modernism kommer att gå under andra halvan av höstterminen med Anna Williams och Margaretha Fahlgren som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

Vt 2016

Antiken kommer att gå under andra halvan av vårterminen med Björn Sundberg som lärare. Kursen är även öppen för masterstudenter.

RETORIK

Fördjupningskurs i retorikvetenskaplig teori och metod. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Retorikhistorisk specialkurs. Kontaktperson: Mats Rosengren (mats.rosengren@littvet.uu.se).

Bulletinen publiceras på internet, adress: www.littvet.uu.se/bulletinen.html.

eva.rosendal@littvet.uu.se